

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Pedogeografija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**3. Ciklus studija:**

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

5

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Nema

7. Ograničenja pristupa:

Samo studenti geografije

8. Trajanje / semestar:

1

2

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

1

10. Fakultet:

Prirodno-matematički fakultet

11. Odsjek / Studijski program:

Geografija

12. Odgovorni nastavnik:

Dr. sc. Semir Ahmetbegović, docent

13. E-mail nastavnika:

semir.ahmetbegovic@untz.ba

14. Web stranica:

www.untz.ba

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Ciljevi izučavanja pedogeografije su da studenti:

- Usvoje znanja o nastanku i razvoju pedogeografije te predmetu i zadacima proučavanja ove fizičkogeografske discipline;
- Shvate postanak i evoluciju zemljišta, njegova svojstva i procese kojima se zemljišta mijenjaju;
- Razumiju potrebu racionalnog iskorištavanja prirodnih svojstava zemljišta i iznalaženja mjera zaštite;
- Usvoje znanje o zakonitostima prostornog razmještaja pojedinih tipova zemljišta na Zemljinoj površini;
- Usvoje znanje o zakonitostima prostornog razmještaja pojedinih tipova zemljišta u Bosni i Hercegovini.

16. Ishodi učenja:

Na kraju semestra/kursa studenti, koji su tokom nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti sposobni da:

- Obrazlože razvoj, definiciju i podjelu pedogeografije te objasne važnost ove fizičkogeografske discipline u nauci;
- Shvate procese, postanak i evoluciju zemljišta, njegova svojstva i procese kojima se zemljišta mijenjaju;
- Razumiju pojam plodnost i produktivnost zemljišta, odnosno shvate razliku između stijene i pedološkog pokrova;
- Prepoznaju morfologiju tla (vertikalnu strukturu), sastav tla, fizičke i hemijske osobine tla;
- Razumiju klasifikaciju zemljišta i zakonitosti prostornog razmještaja pojedinih tipova zemljišta na Zemljinoj površini;
- Razumiju prostorni razmještaj pojedinih tipova zemljišta u Bosni i Hercegovini;
- Vrše terenska pedogeografska istraživanja i učestvuju u izradi pedogeografskih karata.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Definicija, uloga i značaj pedosfere;
 Osnovna obilježja tla, razvoj (evolucija) tla;
 Faktori i procesi stvaranja tla;
 Morfologija tla - vertikalna struktura;
 Sastav tla (mineralne materije, organske materije-humus, zrak i voda u tlu);
 Fizičke osobine tla (tekstura, struktura, konzistencija, poroznost, gustoća, voda u tlu, zrak i termički režim tla).
 Hemijske osobine tla (koloidnost, adsorptivna sposobnost tla, rastvor i reakcija tla);
 Organska materija i organizmi u tlu;
 Plodnost tla;
 Klasifikacija tala;
 Prostorni razmještaj pojedinih tipova zemljišta na Zemljinoj površini;
 Pedogeografske odlike Bosne i Hercegovine;
 Pedogeografsko (pedološko) istraživanje i kartiranje.

18. Metode učenja:

U cilju efikasnog izvođenja nastave, postizanja ishoda učenja kursa i kompetencija studenata, planirane su sljedeće metode uspješnog učenja: Metoda demonstracije (prikazivanje karata, slika, tabela, grafikona i drugih ilustracija o nastavnoj temi), metoda praktičnog i laboratorijskog rada, metoda crtanja, metoda razgovora u obliku pitanja i odgovora ili u obliku rasprave, metoda usmenog izlaganja, metoda rada na terenu.

Predavanja (P) se, dominantno, izvode frontalnim oblikom rada izlaganjem bitnih informacija o nastavnoj temi upotrebom multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz aktivno učešće i diskusije studenata.

Auditorne (AV) i laboratorijske vježbe (LV) uključuju: frontalni rad, rad u grupama, rad u parovima i individualni (samostalan rad studenata) te rad na terenu.

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita, a prema kvalitetu stečenih znanja i vještina, i sadrži maksimalno 100 bodova (Odjeljak 20.)

Aktivnost studenta se vrednuje angažmanom u nastavnom procesu, praćenjem i aktivnim učešćem u nastavi na predavanju i vježbama. Za aktivnost na predavanjima i vježbama u toku semestra student može ostvariti od 0 do 5 bodova. Za prisustvo na predavanjima i vježbama, u toku semestra, student može ostvariti od 0 do 5 bodova.

Maksimalan broj, 5 bodova, postižu studenti koji nisu imali izostanaka, 4 boda dobivaju studenti koji su do dva puta izostali, 3 boda studenti koji su tri puta izostali, a studenti koji su više od tri puta, bez valjanog opravdanja izostali, nemaju pravo na potpis odslušanog predmeta od strane predmetnog nastavnika i shodno tome, nemaju pravo ni na bodove za navedeni predmet.

Nakon odslušane prve polovine semestra studenti pismeno polažu test (prvi parcijalni ili prvi kolokvij) koji obuhvata do tada obrađeni nastavni sadržaj predavanja i vježbi. Svaki tačan odgovor boduje se brojem bodova koja zavisi od težine pitanja. Na prvom testu student može ostvariti maksimalno 15 bodova. Nakon odslušane druge polovine semestra studenti pismeno polažu drugi test. Svaki tačan odgovor boduje se brojem bodova koji zavisi od težine pitanja. Na drugom testu student može ostvariti maksimalno 15 bodova. Ukupan broj bodova koji student može postići kroz navedeno testiranje je 30. Predispitne aktivnosi koje su uključene u sistem bodovanja odnose se na izradu i odbranu seminarskog rada u okviru planiranih auditornih i laboratorijskih vježbi, radom u kabinetu, laboratoriji ili terenu. Izradom i odbranom seminarskog rada student može postići maksimalnih 10 bodova.

Završni ispit se obavlja usmenom provjerom znanja. Usmena provjera obuhvata cjelokupan nastavni sadržaj predavanja i vježbi. Ovom provjerom znanja student može maksimalno ostvariti 50 bodova. Na završnom ispitu student odgovara na pet pitanja usmenim odgovorom, iz programskog sadržaja nastavnog predmeta, teoretskog karaktera. Usmeni ispit se može položiti ukoliko student natpolovično odgovori na sva postavljena pitanja. Da bi student položio predmet mora ostvariti minimalno 54 boda od čega minimalno 25 bodova na završnom ispitu. Identičan završnom je način polaganja popravnog i dodatnog popravnog ispita.

20. Težinski faktor provjere:

Ocjena na ispitu sadrži maksimalno 100 bodova, te se utvrđuje prema sljedećoj skali:

Kriterij	Broj bodova	Osvojen broj bodova	Ocjena	ECTS ocjena
Urednost pohađanja nastave	0-5	< 54	5	F
Aktivnost na nastavi	0-5	54 - 63	6	E
Testovi tokom nastave	0-30	64 - 73	7	D
Seminarski rad	0-10	74 - 83	8	C
Završni ispit	25-50	84 - 93	9	B
Ukupno	25-100	94 - 100	10	A

21. Osnovna literatura:

1. Ćirić, M. (1991). Pedologija. Sarajevo: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. Svjetlost Sarajevo.
2. Lovrenčak, F. (1994). Pedogeografija. Ljubljana: Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
3. ENCYCLOPEDIA OF EARTH SCIENCES SERIES, ENCYCLOPEDIA of SOIL SCIENCE. Edited by WARD CHESWORTH University of Guelph Canada. Springer (2008).
4. Janković, M., Atanacković, M. (1990). Biogeografija sa pedologijom. Beograd: Geografski fakultet.
5. Marković, J. (1963). Fizička geografija Jugoslavije. Beograd: Naučna knjiga.
6. Škorić A. (1991). Sastav i svojstva tla. Zagreb: Fakultet poljoprivrednih znanosti.
7. Penzar, I., Penzar, B. (1985). Agroklimatologija. Zagreb: Školska knjiga.

22. Internet web reference:**23. U primjeni od akademske godine:**

2016/2017.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV: